

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. II. In quo sensu accipiatur id, quod supponitur in propositione 12.
quod aliqua[n]do dives ad eleemosynam teneatur tantum ex superfluis
statui?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

cessitatem sublevandam reservanda essent. Gravem etiam patitur necessitatem, qui duram subito captivitate, aut diuturno tempore detinetur in carcere nimis molesta. Vide P. Petri Hurt. 2. 2. tom. 2. disp. 159. à §. 78. vbi distinguit quatuor genera necessitatis gravis, pertinentia ad vitam, ad honorem, ad dignitatem, & ad fortunas.]

7. Ibidem num. 7. dixi, necessitatem communem esse eam, ex qua aliquod incommodum sequitur in necessarijs ad vitam, & statum; quod tamen non reddat vitam nimis miseram, & molestat, iuxta statum patientis. Talem necessitatem pati solent pauperes, qui ostiatim mendicant in civitatibus magnis, & eo tempore, in quo est abundantia annonæ. Aliquando enim sic mendicantes solent premi necessitate gravi, præcipue in oppidis parvis, vel tempore sterilitatis.

8. Præmitto tertio, ad gradum extremæ necessitatis reduci necessitatem evidenter urgentem, quæ ab alijs vocatur quasi extrema. Est enim illa, in qua, licet non periclitetur vita, est tamen periculum proximum incidendi in gravissimam calamitatem. De hac necessitate evidenter urgenti dixi in 3. part. Cris. Theol. disp. 80 c. 1. cum S. Thoma, in illa discurri debere eodem modo, ac in extrema.

9. Præmitto quarto, esse certissimum apud omnes, teneri divitem sub mortali succurrere extreme indigenti saltem ex superfluis statui. Item apud graves Authores esse certum, quod in extrema necessitate tenetur sub mortali dives opitulari, etiam ex necessarijs ad statum, quæ sunt superflua naturæ, maxime si fieri potest sine gravi dispendio sui status. Vide quæ dixi in ea disp. 20. cap. 1. à n. 9.

10. Præmitto quinto, me ibid. cap. 1. art. 2. tradidisse tamquam cer-

tum, præcipue à principijs intrinsicis, teneri divites sub reatu culpæ gravis ad succurrendum pauperi graviter indigenti, saltem ex superfluis statui. Vbi ostendi, hanc sententiam doceri tamquam certam à P. Suar. Granado, Petro Hurtado, Vazquo, & Mag. Bañez, imo & P. Vazquez docet, non solum ex superfluis statui, sed etiam ex necessarijs ad statum, quæ superfluum nature, succurrendum esse gravi necessitati, sub reatu culpæ gravis. Et certitudinem huius conclusionis ibidem late ostendi ex pluribus testimonijs Sacre paginæ, & testimonijs Sanctorum Patrum.

Suar.
Grana.
Pet.
Hurt.
Vazq.
Eañez.

C A P V T II.

In quo sensu accipiatur id, quod supponitur in propositione 12. quod aliquando dives ad eleemosynam teneatur tantum ex superfluis statui?

SUMMARIVM.

• Certum est aliquando divites teneri ad eleemosynam tantum ex superfluis statui. n. 11.

Opinio docens ex sola superfluitate bonorum oriri obligationem erogandi eleemosynam n. 12.

Opinio contraria id negans n. 13.

Sensus propositionis non est iuxta primam opinionem, sed iuxta secundam. n. 14. & 15.

11. **S**upponitur in propositione, & consequenter in damnatione eius, quod aliquando dives tenetur ad eleemosynam, non ex necessarijs ad statum, sed tantum ex superfluis statui. Quæ propositio certa est, & indu-

P. Vazq indubitabilis. Nam licet iuxta sententiam P. Vasquij aliquando tenetur dives succurrere graviter indigenti ex necessarijs ad statum, & non solum ex superfluis, id tamen est, quando potest fieri cum modico detrimento status. Ast quando non potest levare eam gravem necessitatem ex necessarijs ad statum sine gravi detrimento status; tunc solum tenetur ex ijs, quæ superfluunt statui, & quatenus superfluunt: V. g. si gravis necessitas ad sui levamē indiget ducētis; & si dives daret ea ducenta, pateretur eius status grave detrimentum; & tunc solum superessent statui solum triginta, etiā iuxta sententiam P. Vasquij solum teneretur dives ad triginta, quæ superfluunt.

12, Quando ergo dicitur, quod dives tenetur ad eleemosynam tantum ex superfluis statui; id potest accipi in duplici sensu, iuxta duplicem opinionem. Nam aliqui Doctores censent, superfluitatem bonorum esse sufficentem radicem, & quasi rationem formalem, unde oriatur obligatio erogandi eleemosynam: ex quo inferunt, quoties diviti sunt superflua statui, teneri sub mortali ad eleemosynam, etiam in communibus necessitatibus. Ita Caiet. 2.2, quæst. 32. art. 5. & alijs in locis, Gonetus in disert. de probabilit. num. 152. & plures alij ex scholâ Thomisticâ.

Caiet.
Gonet.

13. Sed ex eadem schola plures alij negant, superfluitatem bonorum esse sufficentem radicem obligationis gravis largiendi eleemosynam; ideoque divites ex ea sola superfluitate non teneri graviter ad eleemosynam, nisi ipsa pauperis necessitas gravis sit. Ita Mag. Arauxo 2.2. q. 32. *Sylvest* dub. 1. num. 6. apud ipsum Medina, *Angel.* Paludanus, Covarrubias, *Sylvest*, *Armil.* Angelus, Armilla, & Corduba. Item *Cordub* P. Vazquez opusc. de Eleemosyn. c. *Vazq.* 1. dub. 3. & plures alij.

Araux.
Medin.
Palud.
Covar.
Sylvest
Angel.
Armil.
Cordub
Vazq.

14. Cum ergo dicitur in propositione damnata, quod dives quandoque tenetur tantum ex superfluo statui; non est sensus iuxta primam opinionem proxime relatam, quod tenetur ad eleemosynam ex superfluo tanquam ex radice, ex qua sufficienter oriatur obligatio erogandi eleemosynam, independentem à necessitate gravi. Hæc enim sententia falsa est, & quæ communiter reiicitur à Doctoribus. Nam, ut bene perpendit Arauxo, si sola superfluitas esset sufficiens radix huius obligationis, etiam cessante omni necessitate proximi, perseveraret obligatio. Quod autem genus eleemosynæ esset, dare non indigenti.

15. Est ergo sensus propositionis damnatæ iuxta secundam sententiam, quod quandoque dives tenetur erogare eleemosynam de illis bonis, quæ superfluunt statui, & ita damnatio hæc non cogit divitem ad largiendum omnia, quæ superfluunt statui, quando nullas invenit necessitates graves: quin potius damnatio hæc relinquit indemnem opinionem communem, quod non tenetur dives sub reatu culpæ lethalis ad largiendum superflua statui, nisi in necessitate gravi. Et ratio huius est, quia nulla est ratio, quæ cogat ad intelligendam hanc damnationem, iuxta eam primam opinionem, quæ minus probabilis est, & à paucis tradita, & à multis reiecta. Imo in illis verbis, *quando tenetur tantum ex superfluo status*, denotatur, non semper esse obligationem eleemosynæ ex superfluo status, sed aliquando.

CA.